

PLANINARSKI SAVEZ FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ПЛАНИНАРСКИ САВЕЗ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
MOUNTAINEERING ASSOCIATION OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Terezija bb – Skenderija, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Telefon: +387 (0) 33 555 685, e-mail: psfbih1@gmail.com

Na osnovu člana 10. i člana 32. tačka (3) stav (1) Statuta Planinarskog saveza Federacije Bosne i Hercegovine broj: 140-03/22 od 19. 03. 2022. godine, Upravni odbor Planinarskog saveza Federacije Bosne i Hercegovine na 21. sjednici održanoj 20.01.2024. godine donosi:

PROGRAM

ZIMSKE PLANINARSKE ŠKOLE U PLANINARSKOM SAVEZU FBiH

OSNOVNA INFORMACIJE

1. Naziv

Osnovni naziv školovanja uređenog ovim programom je: **zimski planinarska škola.**

2. Opis

Zimski planinarska škola polaznicima omogućava proširenje i nadogradnju osnovnih planinarskih znanja i vještina te sticanje dodatnih planinarskih znanja i vještina o zimskom planinarenju.

Škola je namijenjena planinarima koji već vladaju osnovnim znanjima i vještinama neophodnim za sigurno kretanje i boravak u planinama zimi. Namijenjena je i planinarima koji žele svoje vještine i znanja nadograditi dodatnim znanjima i vještinama o zimskom planinarenju i informacijama o mjerama sigurnosti pri učestvovanju na planinarskim izletima, turama i pohodima u planinama zimi.

Broj polaznika škole nije ograničen, ali je optimalna grupa između 10 i 20 polaznika.

NADLEŽNOSTI

3. Stručna nadležnost

Za stručna pitanja o programu i njegovom sprovođenju nadležan je Planinarski savez FBiH. (u daljnjem tekstu PS FBiH).

4. Organizator

Organizator škole može biti:

- Planinarski Savez FBiH,
- Planinarsko društvo/klub koje je u predhodnom vremenskom periodu od dvije godine organizovalo i sprovelo barem jednu osnovnu planinarsku školu po Programu PS FBiH.

5. Vođa

Vođu škole, na prijedlog organizatora, imenuje planinarsko društvo/klub. Za vođu škole može biti imenovan **planinarski vodič PS FBiH s važećom licencom, Učitelj planinarstva PS FBiH ili instruktor pojedine specijalnosti u PS FBiH** koji posjeduje dovoljno znanja i organizacijske sposobnosti potrebne za organiziranje škole.

6. Nastavni kadar

U svrhu kvalitetnog prijenosa stručnog znanja i vještina školu sprovodi ovlašteni nastavni kadar, i to obavezno:

Predavanje:

Pored učitelja planinarstva predavači mogu biti i druga stručna lica (pripadnici specijalističkih zanimanja: vodiči, alpinisti, speleolozi, orijentacisti, gorski spasioci i instruktori ovih specijalnosti, te stručna lica kao što su ljekari, geografi, biolozi i demineri)

Izlete:

Sve izlete izvodi – planinarski vodič PS FBiH s važećom licencom ili iskusni planinar, prema Pravilniku o organizovanju i vođenju planinarskih izleta, tura i pohoda u PS FBiH.

Vježbe:

Zimske vježbe – planinarski vodič PS FBiH s važećom licencom “B” kategorije – Zimske (snježne) ture, gorski spasioc GSS-a, Instruktori ili registrovani alpinist.

U izvođenju programa mogu u svojstvu asistenata ili demonstratora, na poziv vođe škole i pod njegovom kontrolom, učestvovati planinarski vodiči PS FBiH “B” kategorije – Zimske (snježne) ture i druge stručne osobe. Sav nastavni kadar za svoj rad odgovoran je vođi škole.

ORGANIZOVANJE ŠKOLE

7. Organizacijski zadaci

Pri organizovanju i sprovođenju škole organizator je posebno dužan pravovremeno izradi dinamičkin plan škole, od PS FBiH zatražiti odobrenje radi verifikacije te se brinuti o sprovođenju škole u skladu s ovim Programom i normativnim aktima PS F BiH.

8. Uslovi za upis

Obavezni uslovi za upis polaznika su:

- članstvo u planinarskom društvu/klubu PS FBiH-a
dokazuje se članskom iskaznicom s članskom markicom za tekuću godinu,
- završena osnovna planinarska škola,
- uplata školarine organizatoru škole.

U slučaju popunjenja kapaciteta organizator može odrediti i dodatni kriterij ili obustaviti daljnje upise.

9. Trajanje

Škola se izvodi u trajanju **3-4 vikenda**. U slučaju nepredvidljivih organizacijskih, vremenskih i drugih okolnosti, organizator može produžiti trajanje škole najviše **do 6 vikenda**.

10. Mjesto održavanja

Teoretski dio nastave sprovodi se u prostorijama planinarskog društva/kлуба, planinarskom objektu ili drugom prostoru koji ima uslove za održavanje predavanja te pogodnim terenom za rad na terenu, sa mogućnošću prehrane polaznika. Dio teoretske nastave može se sprovoditi na terenu.

Po potrebi, uz prethodno odobrenje, teoretski dio nastave može se sprovoditi po modelu nastave na daljinu putem odgovarajućeg elektronskog servisa / aplikacije, uz obaveznu dostupnost vođe škole i nastavnog kadra za konsultacije.

NASTAVNI KURIKULUM

11. Predavanja

Škola sadrži sljedeća predavanja:

Br.	Nastavna tema	Sadržaj	Satnica
1.	Uvodno predavanje	<ul style="list-style-type: none"> • upoznavanje s programom, objašnjenje sadržaja nastavnih tema u programu škole: zimskog planinarenja, • informacija o rizicima i ograničenjima osposobljenosti koja proizlazi iz programa, 	1
2.	Oprema za zimsko planinarenje	<ul style="list-style-type: none"> • odjeća i obuća za zimsko planinarenje, • krpelje – izbor, podešavanje i korištenje, • dereze i cepin – izbor, podešavanje i korištenje 	1
3.	Priprema za boravak na planini u zimskim uslovima	<ul style="list-style-type: none"> • ponavljanje gradiva iz programa osnovne planinarske škole: lična i tehnička oprema, planiranje planinarskog izleta ili ture, lična priprema za učestvovanje, • planinarske ture s naglaskom na specifičnosti boravka u planinama zimi (dužina dnevnog svjetla, hladnoća, otežani pristupi) • noćenje u zimskim uslovima: skloništa, čvrsti bivci i zimske sobe, noćenje u šatoru • prinudno noćenje u zimskim uslovima: izbor mjesta za improvizirani bivak, izrada bivka od grana i snijega, vučja jama, iglu 	1
4.	Kretanje i orijentacija u zimskom planinarenju	<ul style="list-style-type: none"> • vrste snijega i specifičnosti kretanja po različitim vrstama snijega i tipovima zasniježenog terena: mokri snijeg, pršić, firn, bljuzga, dubok snijeg, dugotrajno smrznuta podloga, • orijentacija i navigacija u zimskom planinarenju, izbor najpogodnijeg kretanja u uslovima zametene staze ili smanjene vidljivosti, • izrada prtine, • brzina napredovanja po zasniježenom terenu 	1
5.	Opasnosti planinarenja u zimskim uslovima	<ul style="list-style-type: none"> • ponavljanje gradiva iz programa osnovne planinarske škole: opasnosti, prva pomoć, poziv u pomoć, spašavanje, GSS, • zimske opasnosti: pothlađivanje, smrzavanje, ozeblina, poskliznuće, snježne strehe, lavine i dr. • spašavanje u zimskim uslovima, • briga o očuvanju tjelesne topline • postupci u spašavanju zatrpanih i unesrećenih u lavini: izbor područja pretraživanja, potraga pomoću lavinskog primopredajnika, sondiranje, • mogućnosti preživljavanja i raspoloživo vrijeme za spašavanje iz lavine 	1
6.	Lavine	<ul style="list-style-type: none"> • lavine, mehanizam nastanka, dinamika i svojstva, • prognoziranje lavina, tabela lavinske opasnosti • prelazak lavinski izloženog terena, • lavinski primopredajnici, 	1
UKUPNO			6

12. Praktični rad

Škola treba sadržavati **najmanje 3 organiziranih planinarskih tura**, od čega:

- najmanje dvije ture u planini u blizini planinarskog doma, kuće, skloništa ili sl.) u kombinaciji sa uvježbavanjem radnji i postupaka
- najmanje jedna tura po snježnom terenu u kombinaciji sa uvježbavanjem postupaka,

Praktični dio nastave sprovodi se na odgovarajućim planinskim terenima (smrznuta podloga), putem vježbi i zadataka.

U sprovođenju programa treba izbjegavati rad sa užetom na područje alpinizma (tehnik penjanja u zimskim uslovima, tj. napredovanja sa dva cepina na alpinistički način, snijegu i ledu i sl.).

Način obučavanja mora biti edukacija usklađena s aktualnim upustvima i preporukama.

Ture treba ispuniti edukativnim sadržajima, usklađeno s nastavnim temama obrađenim putem predavanja.

Praktični dio nastave može se izvoditi u obliku kombiniranih vježbi koje sadrže zadatke prema navedenim nastavnim temama.

Nastavna pomagala, sanitetski, spasilački, penjački kompleti, topografske karte, kompas, dijaprojektori i dijapozitivi, grafoskop i slike odnosno crteži itd.

13. Literatura

Kao osnovna nastavna literatura za višu planinarsku školu koriste se sljedeća izdanja:

- Literatura iz planinarskih aktivnosti, kao i literatura iz drugih oblasti prilagođena potrebama škole
- Planinarska škola – Danil Pavičević Dane, Sarajevo 2000.
- Elvir Kazazović i A. Čaplar: Planinarski udžbenik,
- Priručnik – Tehnike spašavanja u ljetnjim i zimskim uslovima – Grupa autora iz BiH, 2021.g,
- M. Mužinić i D. Butala: Tehnike spašavanja u ljetnim i zimskim uvjetima, HGSS,
- J. Bele: Proti vrhovom, priručnik za gibanje v gorah, PZS.

14. Rezultati osposobljavanja

Očekivani rezultati su:

- osposobljenost za sigurno kretanje u zimskim uslovima po snijegu, smrznutoj podlozi malog nagiba,
- poznavanje planinarske opreme,
- poznavanje mjera sigurnosti i postupaka u slučaju nesreće.

15. Uslovi uspješnosti završetka škole

Tokom škole vođa prati zalaganje učesnika u sprovođenju osposobljavanja te utvrđuje za svakog polaznika zadovoljava li uslove uspješnosti završetka škole. Uslovi uspješnog završetka škole su:

- učešće na najmanje 75% predavanja i
- učešće na najmanje 75% tura škole.
- ispuniti test na kraju škole sa 75 % tačnih odgovora,
- uplata za diplomu za školu planinarstva u iznosu od 5,00 KM na račun PS FBiH

U slučaju kada zbog opravdanih razloga polaznik nije mogao učestovati u dovoljnom broju predavanja ili uvježbavanja, vođa škole može odrediti dodatne uslove, npr. učešće na dodatnim turama, uvježbavanjima ili slično. U tom slučaju dodatni uslovi moraju biti ispunjeni u roku od 3 mjeseca od završetka škole.

Uspješnim završetkom škole polaznik stječe pravo na **pristup završnom ispitu**.

ISPIT

16. Sprovođenje ispita

Na kraju škole sprovodi se provjera znanja i vještina. Ispit je koncipiran tako da podstakne polaznike na ponavljanje i utvrđivanje znanja i vještina.

Provjera se sprovodi:

- Pismenim testom
- usmenim ispitom.
- ispitnom turom,
- sprovodi se u dva dana

Uspješno položenim ispitom smatra se ispit u kojem znanje i vještina kandidata ni u jednoj nastavnoj temi nisu ocijenjeni ocjenom „nije zadovoljio/la“.

Ako za određene teme ili vještine kandidat je ocijenjen ispitnom ocjenom „nije zadovoljio/la“, vođa ispita uputit će kandidata na ponavljanje ispita iz određenih nastavnih tema ili na ponavljanje cijeloga ispita.

17. Ispitni rezultat

Uspješnim polaganjem ispita :

- Organizator škole je obavezan dostaviti dokumentaciju o završenoj školi Planinarskom saveza FBiH,
- Planinarski savez FBiH izdaje diplome kandidatima (nakon dostavljene dokumentacije)

USAVRŠAVANJE

18. Usavršavanje i obnavljanje znanja i vještina

Nakon završene škole i položenog ispita zainteresirani članovi PS mogu svoje djelovanje nastavljati u stručnom usavršavanju te redovnim obnavljanjem znanja i vještina:

- učešćem u pohodima,
- učešćem u redovnim aktivnostima matičnih planinarskih društava/klubova,
- razmjenom iskustva s drugim zainteresiranim članovima,
- pohađanjem stručnih tečajeva i škola koje organizira PS FBiH.

Broj: 15-01/24

Datum: 23.01.2024.

Predsjednik PS FBiH

Rasim Radonja

PLANINARSKI SAVEZ FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ПЛАНИНАРСКИ САВЕЗ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
MOUNTAINEERING ASSOCIATION OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Terezija bb – Skenderija, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Telefon: +387 (0) 33 555 685, e-mail: psfbih1@gmail.com

Prilog broj: 1

NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZIMSKE PLANINARSKЕ ШКОЛЕ U PS FBIH

BR.	NASTAVNA TEMA SA SADRŽAJEM	TEORETSKO	PRAKTIČNO	PREDAVAČ	POTPIS
PREDAVANJE					
1.	Uvodno predavanje <ul style="list-style-type: none">• upoznavanje s programom, objašnjenje sadržaja nastavnih tema u programu škole: zimskog planinarenja,• informacija o rizicima i ograničenjima osposobljenosti koja proizlazi iz programa,	1	-		
2.	Oprema za zimsko planinarenje <ul style="list-style-type: none">• odjeća i obuća za zimsko planinarenje,• krplje – izbor, podešavanje i korištenje,• dereze i cepin – izbor, podešavanje i korištenje	1	1		
3.	Priprema za boravak na planini u zimskim uslovima <ul style="list-style-type: none">• ponavljanje gradiva iz programa osnovne planinarske škole: planiranje planinarskog izleta ili ture, lična priprema za učestvovanje,• planinarske ture s naglaskom na specifičnosti boravka u planinama zimi (dužina dnevnog svjetla, hladnoća, otežani pristupi)• noćenje u zimskim uslovima: skloništa, čvrsti bivci i zimske sobe, noćenje u šatoru• prinudno noćenje u zimskim uslovima: izbor mjesta za improvizirani bivak, izrada bivka od grana i snijega, vučja jama, iglu	1	1		

4.	<p>Kretanje i orijentacija u zimskom planinarenju</p> <ul style="list-style-type: none"> • vrste snijega i specifičnosti kretanja po različitim vrstama snijega i tipovima zasniježenog terena: mokri snijeg, pršić, firn, bljuzga, dubok snijeg, dugotrajno smrznuta podloga, • orijentacija i navigacija u zimskom planinarenju, izbor najpogodnijeg kretanja u uslovima zametene staze ili smanjene vidljivosti, • izrada prtine, • brzina napredovanja po zasniježenom terenu 	1	-		
5.	<p>Opasnosti planinarenja u zimskim uslovima</p> <ul style="list-style-type: none"> • ponavljanje gradiva iz programa osnovne planinarske škole: opasnosti, prva pomoć, poziv u pomoć, spašavanje, GSS, • zimske opasnosti: pothlađivanje, smrzavanje, ozeblina, poskliznuće, snježne strehe, lavine i dr. • spašavanje u zimskim uslovima, • briga o očuvanju tjelesne topline • postupci u spašavanju zatrpanih i unesrećenih u lavini: izbor područja pretraživanja, potraga pomoću lavinskog primopredajnika, sondiranje, • mogućnosti preživljavanja i raspoloživo vrijeme za spašavanje iz lavine 	1	1		
6.	<p>Lavine</p> <ul style="list-style-type: none"> • lavine, mehanizam nastanka, dinamika i svojstva, • prognoziranje lavina, tabela lavinske opasnosti • prelazak lavinski izloženog terena, • lavinski primopredajnici, 	1	1		
PRAKTIČNI DIO					
7.	Zimski uspon, tura, izlet na _____	-	7		
8.	Zimski uspon, tura, izlet na _____	-	7		
9.	Zimski uspon, tura, izlet na _____	-	7		

10.	Ispit Teoretsko znanje	1	5		
11.	UKUPNO SATI	7	30		
		37			

Napomena u vezi praktičnog rada:

- namanje dvije ture u planini u blizini planinarskog doma, kuće, skloništa ili slično, u kombinaciji sa uvježbavanjem radnji i postupaka
- najmanje jedna tura po snježnom terenu u kombinaciji sa uvježbavanjem postupaka,

Predsjednik PS FBiH

Rasim Radonja

PLAN RADA

DATUM	TEMA			
Subota <hr/>				Planirano : <hr/> Ostvareno: <hr/>
Nedjelja <hr/> -			Planirano : <hr/> Ostvareno: <hr/>	